Ч. 286. Неділя 22 грудня 1902 (4 січня 1903). Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90

Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(По заключеню угоди — Ческо-німецкі угодові конференциї. — З гостини ґр. Лямсдорфа у Відни. — Ситуация на Балкані. — Ворохобня в Марокку).

Оба правительства удержують в як найбільшій тайні не лиш зміст довершеної австро-угорскої угоди, але навіть не можуть зрадити сих трудностий, котрі треба було в послідній хвили побороти. Сель заявив тілько, що в борбі, яка тепер скінчила ся, нема ні побідителя ні побідженого. Обі сторони скористали, бо побороло ся трудности і перепони, котрі стояли на перешкоді порозумінєю. Побідила гадка оборони обопільних інтересів без жертв з котроі небудь сторони, не лиш при спільности пануючої але і при задержаню нерозривної політичної звязи і економічної спільности. — Fremdenblatt доносить, що поки що треба вдоволити ся урядовим поясненєм заключеня угоди, а іменно що важні інтереси Австриї нічого не потерпіли і що обі сторони уважали заключаючи угоду на ідею політичного достоїньства спільної монархії. Вкінци додає Fremdenblatt, що подробиці угоди, аж до предложеня еї парляментам мусять держати ся в тайні. З того виходить, що появляючі ся по деяких часописях статі про угоду не опирають ся на дійстних даних, а деякі вісти просто видумані. — Угорске кореспонденцийне бюро заперечує подані в одній угорскій часописи подробиці угеди і називає їх безосновними.

Ческо-німецкі угодові конференциї розпічнуть ся нині у Відни, а відкриє їх п. президент міністрів др. Кербер промовою, в котрій вкаже на значінє і вагу тих нарад для цілої внутрішної політики нашої держави. Конференциї будуть предложені проекти законів в справі управильненя язикового питаня. Взагалі потревають наради недовго. Друге засіданє відбуде ся дня 5 с. м. — З Праги доносять, що там відбула ся вчера по полудни нарада виконуючого комітету моравскої народної партиї. Раджено виключно о становищи, яке повинні займати моравскі Чехи в нинішній конференциї. — Заповіджена на вчера по полудни нарада німецких послів у Відни не відбула ся.

Наради ґр. Лямсдорфа з ґр. Ґолуховским і ґр. Капністом вказують виразно, що важне посланництво спровадило російского міністра заграничних справ до наддунайскої столиці. А хоч кореспонденти деяких дневників старали ся дещо розвідати і подали зміст своїх допитів, то всеж таки повна вага побуту ґр. Лямсдорфа у Відни дасть ся аж тоді оцінити, коли вплив сего побуту проявить ся на балканьских відносинах. Велике значінє побуту ґр. Лямсдорфа у Відни можна вже з того оцінити, що такі важні подиї, як справа австро-угорскої угоди і справа німецко-ческих переговорів, від яких зависима в значній части дальша будуччина Австро-Угорщини, уступили на дальший плян, а всі круги політичні звернули свою повну бачність лише на приїзд ґр. Лямсдорфа. Доказом великої ваги приїзду ґр. Лямсдорфа може послужити також і ся обставина, що новий німецкий амбасадор ґр. Ведель скорше прибув до Відня, як первістно наміряв, а також француский амбасадор Реверсо відрочив свою відпустку, щоби під той час бути у Відни. Нема отже найменшого сумніву, що підчас побуту ґр. Лямсдорфа у Відни обговорювано дуже важні міжнародні питаня.

Про положенє на балканьскім півострові доносять з Відня: Всї заходи, аби пересьвідчити македоньских провідників о безуспішности, а навіть шкідности ворохобні, полишили ся доси безуспішні. Коли би реформи, заряджені Туреччиною, не причинили ся до успокоєня умів, тоді великі держави европейскі полишать Туреччині вільну руку в справі втихомиреня ворохобні.

2)

ВЕЛИКОДНА ЛЇХТАРНЯ.

(З румуньского — І. Л. Караджіяле.)

(Дальше).

Відтак стало ся щось, що без сумніву мусіло господаря наповнити пошаною. Молоді подорожні були студентами, один на фільософічнім, другий на лікарскім виділі; їхали до рідного місточка на сьвята. Між ними вивязала ся висока академічна дебата про злочин і его причини, і коли хочемо бути справедливими, мусимо признати, що медик був ліпше приготований, як фільософ.

Атавізм.... алькоголізм і его патольоґічні наслідки.... теория наслідства.... звироджене.... палюдизм.... відтак невроза! Тілько а тілько винаходів нової науки!.. Але доперва рецедива!

Дарвін.... Геккель.... Льомброзо....

При „рецедиві“ господар витрішує очи, в котрих проблискує подив над тими здобутками нової науки.

— Се очивидне — додає медик. — З тої причини злочинець має у властивім змислі слова, взятий яко тип, через міру довгі рамена а за короткі ноги, вузке і похиле чоло, сильно розвинену потиличну кість. Его поява відзначаєсь характеристичною, пагладною суворостию і зьвірством: се прямо грубий начерк чоловіка, се, так сказати-б, дикий зьвір, котрому щойно удало ся, станути на задних ногах і піднести голову до гори, до неба, до сьвітла! У віці двайцяти літ, по такім зворушеню, по добрім угощеню пишним вином, яке Зібаль умів добре переховати, виходить фраза з лїричною закраскою навіть в устах медика не погано.

Ентузиястичний молодець найшов міжтим час поміж Дарвіном а Льомброзом доторкнути ся дещо й Шопенгавера — „до неба, до сьвітла!“

Зібалеви було далеко до того, аби розуміти сьвітлу теорию. Мабуть у перве проносились у вогкім подецьскім воздусі такі високі слова, такі добірні мислеві тонкости.

Що однак Лейба розумів ліпше чим хто инший, ліпше навіть чим сам бесідник, то була дотична ілюстрация до теориї; „рецедива“ перейшла ему в мясо і кров — то була погроза Юрка. Сей образ, з якого він лише головні черти тямив до недавна, виринув тепер в его уяві з повною докладностью до найменших подробиць.

Почта була вже далеко. Лейба слідив еі очима, аж доки она, скрутивши на ліво, щезла за горою! Сонце спустило ся також за хребет гори, і вечір став лагідно сповивати поденьску долину.

Журливо сідає коршмар на кріслі і передумує ще раз то всьо, що перед хвилию доводилось ему почути.

Серед тихої ночи, закритої темрявою, падуть один чоловік, дві жінки і двоє цвитучих дітий, вирвані з рамен добродійного сну, одно по другім, жертвою зьвіра в людскім тілі.... Розпучний зойк дитини, що німіє під ударом ножа, котрий розпорює ему черево.... Шия розрубана сокирою, а з еі отвору продирає ся за кождим вибухом крови глухе харчінє.... А послідна жертва скулалась в куті, глядить на то всьо і дожидає, аж прийде на неї черга.... Щось страшнійшого як шибениця, і жид находить ся безборонний в руках християнина.

Розпалені горячкою Лейбові губи слідили механічно ті думки і тремтіли сильно. Его хребет прошибав горячковий мороз: він вступав хиткім кроком до сіний господи.

Без сумніву — думає Сура — Лейбі мусить бути дуже недобре, він сильно хорий; Лейба має „ідеї в голові“.... Бо й як се инакше пояснити, що він від кількох днів витворяє, а особливо, що він зділав нині?

Він зачинив коршму перед запаленєм сьвічок, саме коли кінчив ся шабас. Тричи стукали гості до дверий і знакомі голоси домагали ся, щоби їх впустити. При кождім ударі він підскакував і придержував жінку, шепчучи тихо і з наляканими очима:

— Не ворушись.... Я не хочу, щоби християни тут входили.

Відтак пішов до сіний і взяв ся острити на каміннім порозі сокиру. Дрожить, аж не може вдержати ся на ногах, а проте не хоче спочати. Що однак наповнює Суру ще більшою тревогою, чим всьо инше — Лейба на безнастанні допити жінки відповів різко і вислав еі до ліжка, велячи згасити сейчас сьвітло. З початку она опирала ся, але чоловік повторив свій приказ так коротко, що она мимо усеї тревоги мусіла послухати і поясненє дивного поведеня чоловіка відложила на пізнійше.

Послїдні вісти з Фезу потверджують в цїлости вісти про поражку султана і називають его положене критичним. В битві, в котрій побідили ворохобники, потерпів султан великі страти. Тепер має він ще 15.000 войска.

Новинки.

Львів дня 3-го січня 1903.

— **Леопольд Вельфлїнґ.** Урядова Wiener Abendpost оголосила слїдуючий комунїкат: „Як довідуємо ся, Є. В. Цїсар на просьбу архикнязя Леопольда Фердинанда позволив на его резиґнацию зі становиска і гідности архикнязя і згодив ся, аби він уживав в будучности горожаньского назвища Леопольд Вельфлїнґ. Заразом розпорядив Цїсар, аби вичеркнено архикнязя з лїсти кавалерів ордера „Золотого руна“ і з армії. Отже вісти про позбавлене архикнязя прав австрийского горожанина і заборонене ему доходити своїх личних прав родинних, є безосновні. Після тепер істнуючого закона не можна нїкому відібрати права приналежности до держави, а також не можна архикнязеви заборонити доходити своїх маєткових жадань на судовій дорозї. Чи отець архикнязя схоче ему визначити якусь суму на удержане, про се на разї мусить сумнївати ся сам архикнязь. Що-до спадщини, котра має на него припасти по померши́м Іванї Ортї, не мають всякі вісти найменшої підстави, позаяк завіщане Орта є ще доси опечатане.

— **Скасоване уряду значкового.** Віденьска ґазета урядова оголосила розпоряджене п. Мінїстра скарбу о скасованю уряду значкового в Бродах з днем 31 грудня 1902 і о приділеню того уряду до уряду значкового у Львові.

— **Комісия іспитова для учителїв шкіл народних в Самборі** повідомляє. що іспит кваліфікацийний розпічне ся 16 лютого 1903 р. Подання належить внести через ради шкільні окружні найпізнїйше до кінця січня 1903 до ц. к. дирекциї комісиї іспитової.

— **Запомоги.** Совіт „Народної Торговлї“ признав при поділї чистого зиску за рік адмінїстр. 1901/2 запомоги по 50 кор. слїдуючим товариствам: жіноча школа виділова ім. Шевченка у Львові; Бурса тов. педаґоґічного у Львові; Бурса ремісничa і промислова у Львові; Бурса св. Івана Крестителя в Перемишли, Станиславові і Стрию; Бурса св. Івана Крестителя в Дрогобичи; Руска Захоронка у Львові; Шкільна Поміч в Тернополи, Коломиї і Самборі.

— **Аматорске представлене** уряджує забавовий кружок львівских друкарів в недїлю дня 4 січня 1903 в салї товариства „Gwiazda“ при улици Францїшканьскій ч. 7 у Львові. В програму вечерниць входять хори і три 1-актівки, між якими є сценїчна картина І. Маскоффа „В Гірничій Дуброві“ переложена Антоном Крушельницким. В антрактах буде грати орхестра 80 п. п. Цїни місць: крісла на 80, 60 і 35 кр., вступ на салю 20 кр. Початок о 7 год. вечером.

— **Повінь в склепі.** В пасажу Гавсмана в каменици, де містить ся антикварня і склад образів п. Томасика, пукла рура водопроводна і вода залила цїлий склеп. Стало ся то вчера пізно вечером, але на щастє п. Томасик прийшов ще до склепу, і побачивши, що стало ся, заалярмував водопроводне бюро, котре лиш з великим трудом могло затамувати воду. Мимо того вода, спливаючи по стїнї, замочила множество книжок і майже зовсїм їх знищила. Шкода єсть значна.

— **Вовки в містї.** З Сучави доносять, що дня 27 грудня явили ся вовки під містом а один зайшов таки до міста і крутив ся коло хати міщанина Мальчана, котрий убив ся вилами.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Ради господарскі.

— *Як забезпечити ся від прошеної роботи* (IV). Придивім же ся, які роботи можуть забезпечити заробок. Такі роботи суть: 1) *Всїлякі ремісла*, як ковальство, столярство, колодійство, боднарство, ткацтво, шевство і т. п., котрих виконуванє вимагає приписаної законом чотиролїтної науки і визволу. Від виконуваня таких робіт треба навіть платити податок зарібковий. — 2) *Роботи такі, котрі не виконує ся яко ремісло*, але котрі вимагають якоїсь *зручности* як н. пр. шите і вишиване, виплїтане капелюхів, виплїтане кошів і полукішків, роблене всїляких знарядів господарских і т. п., взагалї всїлякі побічні роботи дрібних господарів сїльских, виконувані лиш часово н. пр. зимою та продаване виробів такої роботи. Такі роботи суть увільнені від податку зарібкового. Сего рода робіт єсть множество і можна з них мати навіть красний побічний заробок, але треба їх знати, треба їх приучити ся. Возьмім для приміру таке: Хтось уміє робити з лїщини красні крісла і столички, що надають ся яко домашна знадоба і до хати і в городї н. пр. до альтанок. Материял до такого виробу можна дуже легко і без нїякого кошту або лиш з дуже малим роздобути; головна тут річ лиш сама робота, а покуп певно знайде ся. Так само можна вирабляти всїлякого рода скринки та шафочки з тих пак, що їх можна за пару крейцарів купити в містї у купців, що в них спроваджують товари. Дальше можна вирабляти всїлякі річи з картону і паперу як: коробочки, рамцї до образків, паперові цьвіти і т. п., всїлякі вироби пилочкової роботи і т. д. Але всяка така робота вимагає відповідної зручности, змислу краси, а відтак і проворности в продажи. — 3) *Торговля добутками з власного господарства*. Отсей спосіб заробкованя єсть особливо важний для наших господарів, а на жаль він у нас дуже занедбаний. Наші господарі продають свій добуток господарский так сказати би, лиш з конечности, з браку готових гроший. Лиш дуже мало єсть таких, що займають ся торговлею. Наші господарі люблять ще найбільше займати ся торговлею худоби і безрог, а все инше нема в їх понятю вартости торговельної, єсть для них лиш предметом продажи з конечности. Се єсть причиною, що заробок з торговлї дрібним добутком забирають їм другі, именно же жиди, котрі лїпше розуміють ся на важности сеї торговлї. Отсе суть три головні роди за-

---

Згасила сьвітло, положила ся і спить тепер коло Сруля.

Жінка думала добре — Лейба є дійсно хорий.

* * *

Темна ніч. Зібаль сидить від давна на порозї, що веде до сїний, і слухає.

Чого?

Здалека доносить ся неясний шум як тупіт коний — глухий гук, таємні і живі бесїди. Увага, напружена до крайности, заострює змисл слуху серед мовчаливої ночи. Коли око обезоружене і безсильне, здаєсь, що слух намагаєсь бачити.

Але тепер вже не похибка.... На дорозї, що скручує сюди від гостинця, чути удари копит. Зібаль підводить ся і хоче підійти до великої брами. Она зачинена добре тяжкою засувою, що встромлена обома кінцями в отворах муру. Між тим при першім кроцї тріщить зрадливо надоптаний підошвою пісок. Зібаль скидає пантофлї і лишаєсь в пончохах. Так дістаєсь без шелесту, який дочуло-б насторожене ухо, до брами саме в хвили, коли наближились їздцї. Говорять цїлком тихо, та не так, щоб Лейба не міг почути отсеї розмови:

— Він встав рано....

— Але якби він відїхав?

— Тодї иншим разом прийде на него черга. Але я хотїв би....

Дальше не дало ся чути: люди віддалились за далеко.

Про кого була мова?... Хто мав покласти ся або відїхати?... На кого приходить иншим разом черга? Хто такий хотїв чогось иншого?... Та й чого иншого хотїв він? Або чого глядали они на бічній дорозї, котрою мало хто їздить, а котра веде до господи?

Тяжка утома звалилась на голову Зібаля....

Не вжеж се був Юрко?

Лейба чув, що его опускають сили, і усїв на порозї. Серед роїв гадок, які обсїли его голову, не міг зловити нї одної ясної думки, нї одного рішеня.... Приголомшений вступив до гостинної і запалив малу нафтову лямпу.

Се лиш гадка про сьвітло; кніт скручений так низько, що полумінь скриваєсь в серединї мосяжної капслї; лише крізь зверхну накриву являють ся довкола тоненькі ниточки майже цїлком вигаслого сьвітла.... Але се єму вистарчає, щоби бачити аж до звісних кутів гостинної. Ах, межи сонцем а тою дрібненькою іскрою є далеко менша ріжниця, як межи нею а найгустїйшою темрявою.

На стїнї тикав годинник. Сей монотонний шум перепиняв Зібалеви. Він вхопив за маятник і здержав его хід.

В ротї єму висхло. Він мав спрагу. Виполокав чарку в цебричку, що стояв на трех ногах біля заставленого стола, і хотїв налити собі із фляшки доброї горівки, та шийка від фляшки стала звенїти об беріг чарки. Сї звуки були ще переразливійші. Спробував вдруге, але з таким самим успіхом, хотяй намагав ся стати паном своєї немочи.

Тодї відрік ся чарки, пустив єї легко у воду і потягнув кілька ликів з фляшки. Відтак поставив єї на місци, причім завадив о дошку і стукнув на цїлу комнату. Хвилю стояв причаєний, здержавши під вражінєм віддих. Потім взяв лямпу і поставив єї на примурку біля вікна в сїнех: на брамі, на помостї і на противлежній стїнї зарисовували ся широкі пасмуги сьвітла, не сильнїйші, як в уяві.

Зібаль усїв опять на порозї і слухав з натугою.

Звуки дзвонів на горі.... знак воскресеня.... отже північ минула.... зближаємось до дня. Ах, коби останок сеї довгої ночи проминув, як перша єї половина.

Скрипіт в піску, котрий порушила підошва!... Але бо він сам в пончохах і навіть не ворухнув ногою.... Другий шелест.... відтак більше.... Очивидно хтось є на дворі, тут, дуже близько....

Лейба підводить ся і тисне руку до груди; намагаєсь відперти страшний кніт, котрий лїзе єму до горла.

На дворі більше людий... навіть Юрко!

Так, то він! Так, на горі вибила година воскресеня!

Говорять тихо між собою.

— Коли тобі кажу, він спить. Я бачив, як згасив сьвітло!

— Тим лїпше, так маємо цїле гнїздо!

— Я відчиняю браму; не знаю нїякого механїзму. Виріжемо віконце. Засува йде ось туди...

І було чути, як рука з надвору мацає по дереві і вимірює віддалене.

Тепер чути, як великий сверлик гризе суху дошку старих дубових дверий. Зібаль мусить оперти ся; прикладає ліву руку до дверий, а правою закриває очи.

Нараз, наслїдком неясної примхи умового труду причувають ся єму в усї дуже голосні і виразні слова з комнати: „Лейба, почта приходить!“

Се були без сумнїву слова Сури... Теплий промінь надії... хвилька щастя... знов сон!...

Але Лейба взяв швидко ліву руку назад. Конець сверлика, що прорізав ся в тім місци, вколов его в долоню.

Думати ще про ратунок?... Сьмішно!

В розпаленім мозку вид сверлика приняв страховинні розміри. Знаряд обертав ся без упину і ріс до безконечности... Отвір ставав все більший і більший, а вкінци такий великий, що в его округлих рамах міг станути великан, не потребуючи згинати ся.

Що дїялось в мозку Лейби, переходило круг людских думок: житє піднесло ся до такого степеня екзальтациї, в котрім всьо бачилось, слухалось і відчувалось великаньским, перемішаним без всякого ладу.

робкованя, котрі забезпечують від прошеної роботи. Хто до них бере ся, сам собі дає заробок, значить ся, він установляє ціну за свою роботу. Хтож іде на службу або наймає ся на поденну роботу, той змушений приймати ся того, що єму дають.

— Годівля телят (III). Коли телятко прийде на сьвіт, має в своїх кишках твердий кал або т. зв. „смулку" і длятого в перших хвилях свого житя мусить діставати таку поживу, котра би очистила его кишки. Таку поживу дала єму вже сама природа: то єсть перше молоко корови або т. зв. „колястра". Де хто гадає, що то не добре давати телятку того першого молока, отже видоюють корову і дають їй випити то молоко. Того не треба робити. В перших днях можна телятко лишити при корові, але щоби не бігало по стайни, привязати его на так довгім мотузку, щоби легко могло пописсати, а найліпше відділити окремо і припускати до корови 3 до 4 рази на день. Иноді відлучують телятко зараз від корови і учать его пити із скіпця. В такім случаю треба єму давати в першім тиждни лиш молоко від матери, а скопець огріти насамперед кипячою водою, щоби молоко було так тепле, як з вимени. Щоби телятко научити пити із скіпця, пхає ся єму з легка голову в скопець і вкладає ся палець в молоко та наставляє ся єму до писка, щоби оно ловило за него як за дійку. Коли же телятко не відлучає ся зараз, лиш пускає ся до корови, то треба уважати, щоби оно не пересcало ся. Длятого у коров, котрі дають богато молока, найліпше видоїти одну або дві дійки, а другі не тикати зовсім і припустити телятко. До повного вимени не треба телятка ніколи припускати. Найліпше було би привчити телятко зараз пити із скіпця, але тогди в перших днях не треба єму давати на день більше, як три чверти літра або й літер молока, і треба его поїти 4 до 5 разів на день. По першім тиждни можна вже давати єму молока і від иньших коров, але треба завсігди зважати на то, щоби оно було тепле. Теляткам, призначеним на приховок, дає ся менше ссати, як теляткам, призначеним на заріз. Телятка, призначені на заріз, відлучає ся вже по 3 або 4 неділях, ялівочки по 6 до 8 неділях а бички по 2 або 3 місяцях а навіть і пізнійше.

— Управа сіножатий (II). Навожене сіножатий єсть дуже важна річ і на то повинен кождий господар памятати, а що на то надає ся знаменито компост і его може собі кождий легко зробити, то і кождий вже тепер нехай на то памятає та пряче особливо попіл і всїлякі відпадки. При навоженю треба памятати на такі правила: 1) Під зиму ліпше навозити як з весни, коли вода може легко навіз сполокати. При навоженю під зиму навіз ліпше розпускає ся. — 2) Навозити треба в суху пору, щоби колеса не врізували ся в землю і через то не робила ся шкода. Длятого найліпше навозити вже тогди, коли земля трохи замерзне, отже під конець падолиста, а можна навозити аж до лютого. — 3) Рано з весни треба навіз розгорнути по сіножати граблями рівномірно по цілій сіножати. До того найліпше вибрати вогку пору по дощи. Взагалі повинен господар для своєї роботи вибирати таке веремя, котре би улекшало єму его роботу. — 4) При більших сіножатях треба до роздроблення компосту або груд землі ужити борони позаплітаної густо терном і приложеної чимсь тяжким та переїхати нею сіножать вздовж і впоперек.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа** у Львові д. 2-го січня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·50; жито 6·50 до 6·75; овес 6·20 до 6·40; ячмінь пашний 5·25 до 5.75; ячмінь броварний 5·75 до 6·25; ріпак 9·50 до 9·74; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 10·—; вика 5·75 до 6·—; бобик 5·75 до 6·—; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 6·20 до 6·40; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 55·— до 75·—; конюшина біла 75·— до 125·—; конюшина шведска 65·— до 95·—; тимотка 25·— до 32·—.

Телеграми.

Відень 3 січня. Є. В. Цісар прийме в понеділок на авдиенциї нового німецкого амбасадора ґр. Веделя.

Париж 3 січня. Прибув сюди амбасадор віденьский ґр. Резерсо. Вчера зложив візити президентови Любетови і міністрови загранична справ, котрим здав справу з конференций, які відбули ся в часї побуту ґр. Лямсдорфа у Відни.

Софія 3 січня. Болгария виповіла торговельний договор з Австро-Угорщиною.

Берлин 3 січня. Nordd. Allg. Ztg. доносить, що німецкий наслідник престола, Фридрих Вільгельм виїде в половині сего місяця до Петербурга, куди запросив его цар Николай.

Праця із надвору поступає постепенно і без страху наперед. Лейба бачить, як круглий, сталевий зуб вже четвертий раз просверлюєсь і щезає назад.

— Дай мені тепер пилу — каже Юрко.

Вузка пила висуваєсь крізь перший отвір і починає скреготати в правильних, скоро по собі наступаючих рухах... Плян легко змірковати: чотири діри в чотирох кутах чотирокутника. Пила сполучає їх лінією із собою — до середини чотирокутника був прикріплений сверлик вже передше. Коли кусник відділить ся від цілої дошки, тоді витягнесь его. Крізь зроблений отвір хватає кріпка рука засуву, відсуває єї на бік і — християни в домі Лейби!

Той сам сверлик кілька минут пізнійше стане орудєм муки для Зібаля і его рідні... Два драби придержать розтягнену жертву на земли, а Юрко, з ногою на его череві, запустить поволи, як в мертве дерево, сверлик в живу грудну клітину, все глубше і глубше, аж доторкнесь серця, щоби положити его божевільному битю конець.... А надибле его серце сейчас.

Ціле тіло Зібаля купає ся в смертельнім поті; ноги відмовляють єму і він осуваєсь на коліна як зьвіря, що подає хребет під останний удар, певне, що тепер мусить розпрощатись із собою!

— Так, він надибле его сейчас! — думав немов у страшнім сні — так, він надибле его сейчас!

І споглядав витріщеними очима, до половини ступанілий, на сьвітло при вікні. Кілька хвиль немов перенїс ся до иншого сьвіта, аж нагло повторив з усьмішкою та якимсь зьвірячим поглядом:

— Так, так, він надибле его сейчас...

Нараз виступило в тій істоті дивне явище, цілковита переміна: дрожанє щезло, пригноблене уступило, а его лице, котре жерла так довга криза, проявило незвичайну веселість.

Випрямив ся до гори з певностию чоловіка здорового і кріпкого, котрий іде на зустріч легко осяжній цїли.

Лінія межи обома найвисшими точками квадрату була майже готова. Лейба підійшов цікаво, щоби приглянути ся грі знаряду. Єго усьмішка стала тепер ще виразнійша. Він похитував головою, якби хотів сказати: „Ще маю час!"

Пила прорізала послідні волокна при дїрі, до котрої зближала ся, і почала свою роботу між низшими отворами.

— Ще мають їх три — думав Лейба і удав ся з обережностию найдосьвідченїйшого ловця до гостинної. Пошукав під столом із заставою, взяв якийсь предмет, сховав его, немов боля ся безоглядности мурів і підійшов на пальцях до дверий.

Але щось страшного! Робота на дворі устала цілковито.... не чути вже нічого.

— Що се? Мали-б вже піти? — майнуло блискавкою крізь мозок коршмаря. При тім виображеню прикусив як би в несказаній безнадійности долїшну губу.

Га-га-га! Се була погана ошибка; робота починаєсь на ново і він забираєсь з битєм серця слїдити єї серед живого зацікавленя! Не улягало сумнївови — наш чоловік находив ся в стані неописаної жажди бачити роботу о скілько мож найскорше готовою.

— Скорше — думав Лейба нетерпеливо — скорше!

В тім роздав ся там на горі опять гомін дзвонів.

— Скорше, приятелю, а то заскочить нас день — сказав із надвору голос, немов під впливом волі чоловіка в середині.

Робітник продовжав своє діло ревно, лиш кілька рухів і всї точки квадрата сполучені.

Но, нарешті!

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).